

SLAGWERK DEN HAAG

Bestuursverslag 2019

Bestuursverslag 2019

Voorwoord

Trots presenteren we ons jaarverslag 2019. Trots op 'onze' slagwerkers en slagwerksters die met hun gedrevenheid en nieuwsgierigheid zichzelf en hun collega's binnen en buiten de groep, en op en rondom het podium, in vernieuwing en verfijning blijven aanjagen. Trots ook op de opbouwende samenwerkingen met partners uit verschillende creatieve windstreken, en op de behaalde artistieke resultaten waarvan in 2019 meer bezoekers dan ooit (ruim 77.000!) getuige waren.

De veelbesproken wetenschapper/schrijver Yuval Noah Harari benadrukt het belang van het vermogen tot aanpassing aan veranderende omstandigheden voor nieuwe generaties; de kracht van en noodzaak tot emotionele intelligentie. Bij de ontwikkeling van deze kwaliteiten is een sleutelrol weggelegd voor de verbeelding en het ontwikkelen van een zelf-reflecterend vermogen. Vaardigheden die door het bezoeken van concerten en voorstellingen en het beoefenen van kunst en cultuur bij uitstek worden ontwikkeld. Met zijn geluid van nu beoogt Slagwerk Den Haag precies dat. Met zijn concerten/voorstellingen en educatie/participatie wil Slagwerk Den Haag verbazen en verrijken. Of in de woorden van een van de meest invloedrijke slagwerkcomponisten aller tijden, John Cage, *'It's not a world in which we are obliged to follow the mainstream'*.

In 2016 stelde SDH een ambitieus beleidsplan voor de periode 17/20 op; een beleidsplan waarin het DNA van de groep wordt verbonden aan bestaande en nieuwsoortige partners en producties met daarbij steeds een centrale rol voor de speellocatie en het daar aanwezige publiek.

De multi-disciplinaire maakpraktijk is een vorm waar SDH toonaangevend werk verricht met de slagwerkers in een bijzondere hoofdrol. SDH is daarnaast hét gezelschap dat met een enorme schat aan (klassiek geschoolde) slagwerkervaring de aangewezen uitvoerder is van het inmiddels tot klassiekers verworven slagwerk-concertrepertoire uit de 20e en 21e eeuw. Het is die kruisbestuiving die maakt dat SDH zowel op het concertpodium als met medemakers vanuit de dans/mime/theater/techno-producer-werelden zijn bijzondere bijdrage aan het podiumlandschap kan bieden en waardoor SDH floreert.

2019, het voorlaatste jaar van de 17/20-periode, laat dan ook een kaleidoscoop van groot -en kleinschalige producties zien, zowel binnen de multi-disciplinaire maakpraktijk als op concertpodia: van Lowlands tot Muziekgebouw aan 't IJ en Huddersfield Contemporary Music Festival (VK) tot De School (Amsterdam). Maar ook van China tot Turkije en van Israël tot Italië. Met nieuwe materialen als digitale MYO-banden en het uitbrengen van vinyl album KRYSALIS met producer Talismann.

Meer over deze en andere producties in het hier volgende activiteitenoverzicht. Aansluitend presenteren we graag een beeld van onze educatie en participatie-activiteiten, partners, bezoekers, organisatie, Raad van Toezicht; onze relatie tot de drie codes en *last but not least* onze financiën.

Activiteiten - overzicht 2019

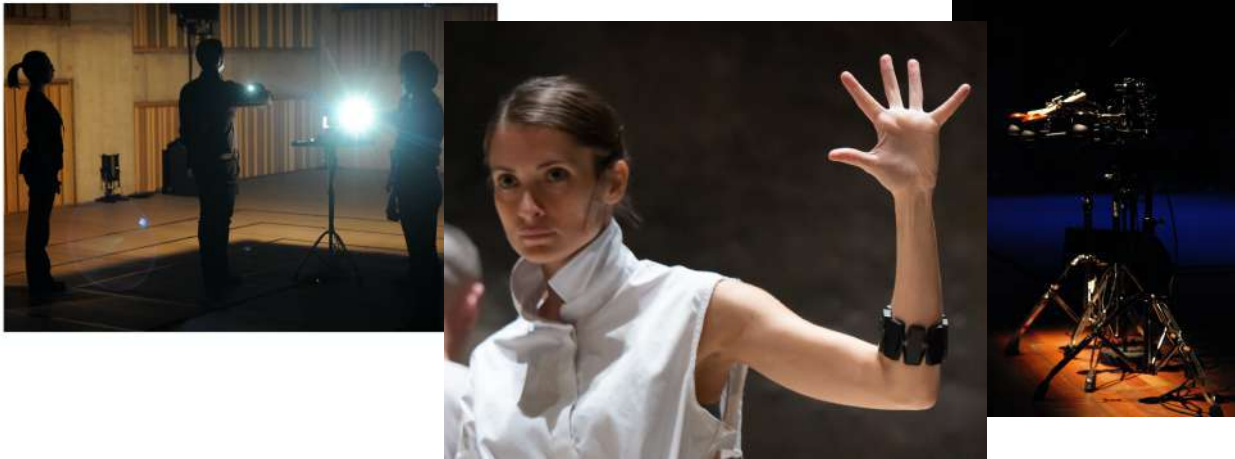
SDH heeft zich in de afgelopen jaren een brede positie verworven in het Nederlandse muziek- en theaterlandschap. SDH blijft daarbij, naast indrukwekkende bezoekerscijfers/activiteiten, gefocust op zijn eigen artistieke ontwikkeling. Er is een hecht team van spelers - kernspelers en daar omheen een flexibele schil van nieuwe generatie slagwerkers - die ten alle tijden aanspraak kunnen maken op elkaars expertise. Dit heeft tot gevolg dat SDH binnen de veelheid van producties zijn kwaliteit weet te behouden en aan te scherpen. Onze nationale- en internationale reputatie maakt dat SDH een veelgevraagde partner is voor het ontwikkelen en uitwerken van artistieke concepten voor concert- en theaterpodia.

Een voorbeeld hiervan is de intensieve samenwerking met de Grieks-Nederlandse componist Yannis Kyriakides rondom de ontwikkeling van nieuwe techniek en bijbehorende partituur en choreografie waarbij gebruik wordt gemaakt van sensoren, zgn. MYO-banden (project Unmute i.s.m. choreograaf Keren Levi). Ook bij het project W.A.L.L in samenwerking met componist Aart Strootman en TEMKO zijn artistieke leiding en spelers nauw betrokken bij de keuze en ontwikkeling van het Instrumentarium en het geluid. De partituren voor deze en andere producties worden vaak geschreven in nauwe samenspraak met de slagwerkers en ontwikkeld voor hun specifieke kwaliteiten.

Digitale techniek levert, naast fysieke materialen, een steeds substantiëlere bijdrage aan het DNA van Slagwerk Den Haag. Zo werd op de Flamenco Biënnale (Muziekgebouw aan 't IJ) de compositie *Oversteps* van de Nederlands-Colombiaanse componist/programmeur Darien Brito - waarbij gebruik wordt gemaakt van speciaal voor slagwerkinstrumenten ontwikkelde state of the art elektronisch aangestuurde triggers - in première gebracht. Brito werd in 2019 bovendien aangesteld als Creative Digital Technology Advisor,

in welke rol hij de verdere implementatie van digitale techniek in het SDH-instrumentarium en in het narratief van de producties handen en voeten gaat geven.

Van de Mexicaanse componist Hugo Morales, met wie SDH de afgelopen jaren intensief samenwerkte, ging – in het Concertgebouw Brugge – *Force Field* voor vier zonnepanelen en lichtbron in première. Met deze première wordt het feit dat SDH nieuwe ontwikkelingen direct op uitnodiging van grote nationale en internationale podia mag presenteren nog eens onderstreept. Een laatste voorbeeld dat we hier graag noemen is de start van onderzoek door de Engelse componist/programmeur Jonathan Reus en internetcollectief Buurmen van ons nieuwe online-project *Hacking with Rhythm*.

Links: concertbeeld 'Force Field' voor solar panels/lichtbron (componist Hugo Morales) | Midden: slagwerkster Marianna Soroko met MYO-band in 'Unmute' (componist Yannis Kyriakides) | Rechts: castagnettemachine in 'Oversteps', Flamenco Biënnale (componist Darien Brito)

Slagwerk Den Haag was in 2019 als regelmatig terugkerende gast op uiteenlopende Nederlandse en buitenlandse concertpodia en andere locaties te beluisteren. Daarbij werden zowel versgeschreven composities als bestaand repertoire voor slagwerk uitgevoerd. Slagwerk Den Haag was ondermeer te beluisteren in/tijdens:

- Wonderfeel Festival – met slagwerk-klassieker Iannis Xenakis' *Pleiades*
- TivoliVredenburg tijdens de Gaudeamus Week met diverse concertbijdragen inclusief werk van Iannis Xenakis en Kelley Sheehan
- Muziekgebouw aan 't IJ tijdens de Flamenco Biënnale met werk van o.a. Mathyas Wettl, Michael Gordon, en tijdens Muziekgebouw Park met werk van John Cage
- *Havikconcerten* (Amersfoort) met werk van ondermeer componisten Hugo Morales en Steve Reich
- KORZO Theater met KOnStruCT met werk compositie-studenten Koninklijk Conservatorium, Den Haag
- Istanbul werd samen met studenten van de Borusan Sanat University Reich's *Drumming* uitgevoerd
- China werd werk van o.a. Anthony Fiumara, Louis Andriessen/Martijn Padding, Guo Wenjing, Philip Glass uitgevoerd
- *EAS Congres Maastricht* werk van Hugo Morales en Steve Reich
- en in VK/Huddersfield Contemporary Music Festival werd werk van Aart Strootman gespeeld (i.s.m. TEMKO).

NRC Handelsblad over Wonderfeel

'Eigenlijk had het een uitvoering middenin het bos moeten worden, maar vanwege pittige plensbuien week Slagwerk Den Haag op het laatste moment uit naar de Ongehoord-tent. *Pleiades*, een werk waarvoor de Griekse avant-garde-componist Iannis Xenakis een eigen kwarttoonvibrafoon ontwierp, klonk er niet minder om. In wervelende klankwolken volgen de zes percussionisten dikwijls hun eigen tempo, om op strategische momenten plotseling weer samen te vallen. Een ritmische spreekwenvlucht.' – Johan Christenhusz, NRC Handelsblad

Links: KRYVALIS-album | Midden: SDH-slagwerkers met Blanken in SDH-studio

Inviting the Producer: KRYVALIS the album & Jameszoo

Inviting the Producer is een initiatief waarbij SDH, in een bijzondere samenwerkingsvorm, zijn maakproces openstelt voor makers uit de elektronische muziek en alternatieve popcultuur. SDH stelt zijn instrumentarium en kennis van de slagwerkers beschikbaar aan makers die niet noodzakelijkerwijze het notenschrift beheersen, maar veelal vertrekken vanuit geluidsorganisatie.

KRYVALIS geboren uit de samenwerking tussen SDH, producer Guy Blanken (alias Talismann) en beeldend kunstenaar Heleen Blanken, is de eerste uitkomst van *Inviting the Producer*. *KRYVALIS* in concert (première 2018) werd in 2019 hernomen in De School (Amsterdam) en in het voorjaar van 2019 kwam het album *KRYVALIS* uit (labels: CLONE Distribution, Talismann Records).

Naast *KRYVALIS* werd in 2019 de volgende *Inviting the Producer* i.s.m. Jameszoo en Residentie Orkest (pilot-première mei 2020) in de steigers gezet.

Frank Wienk (SDH slagwerker & BINKBEATS) is de curator van dit project dat de mogelijkheid biedt om genre-overstijgend te programmeren waardoor onze speelmarkt wordt verbreed en nieuw publiek met artistiek waardevolle projecten wordt bereikt.

KRYVALIS – album in de media

3voor12/VPRO – ..bijzondere plaat KYRSALIS.. Het dondert en bliksemt, het piept en knarst en ratelt alsmaar voort, maar niet zoals je gewend bent van een techno-album..

The Attic – Staff Pick: The overall album evokes a wide spectrum of feelings, from wistful, to dark, enraptured soundscapes. The album breaths a lot of tension throughout its 14 tracks. This record juggles with ritualistic percussion and drummachines, transcending the audience into the murkiest depths of electronica and classical minimal music.

Beeld: W.A.L.L in concert, TivoliVredenburg (Hertz Zaal) – pening Gaudeamus Muziekweek 2019

W.A.L.L i.s.m. componist/instrumentenbouwer/gitarist Aart Strootman & TEMKO

Componist en gitarist Aart Strootman won in 2017 de Gaudeamus Award om zijn bijzondere en inspirerende klankuitvindingen. Met het winnen van de Award kreeg hij de opdracht een gloednieuw werk te schrijven, dat werd *W.A.L.L.* *W.A.L.L.* is een reflectie op de terugkeer van ‘de muur’ in deze politiek roerige tijden, waarin firewalls, Wall Street en Amerikaanse douanemuren ons (onbewust) continu confronteren

met grenzen. *W.A.L.L.*, een co-productie van Gaudeamus Muziekweek en SDH, is een stuk voor microtonale buisklokken, gitaren en glazen marimba's, geheel gebouwd door Aart Strootman zelf. Met zijn zelfgebouwde instrumenten trekt Strootman ongehoorde, ondoordringbare geluidsmuren op, ondersteund door abstracte visuele projecties. Het stuk wordt uitgevoerd door het eigenzinnige trio TEMKO, waar Strootman zelf deel van uit maakt (TEMKO beweegt zich vrij tussen gecomponeerde muziek, minimal, ambient, progrock en improvisatie), gitaristen Hijmans en Harden, en Slagwerk Den Haag.

W.A.L.L. werd in 2019 vier keer uitgevoerd waaronder in Huddersfield Contemporary Music Festival (VK). In 2020 staan nog een concert gepland (De Doelen/Rotterdam); herneming - in het buitenland - voorzien.

De pers over *W.A.L.L.*

'Muzikaal apenkooien voor gevorderden' ..

'Het resultaat was ritmisch complexe, geïnspireerde muziek over bouwen, uitsluiten en interactie.' - ****
Joep Stapel, NRC

'W.A.L.L. een stuk vol buitenissige klanken, is industrial in zijn intelligentste verschijningsvorm.' - ****
Merlijn Kerkhof, De Volkskrant

'Het stuk eindigde met afgemeten slagen beurtelings op trommels en op buisklokken, als het aftellen naar een onafwendbare apocalyps, waar het druppelen op de muur en wolkende gitaren doorheen klonken. Een ontredder, onafzienbaar klankveld dat deed denken aan een landschap na een ecologische ramp. Tegelijk verschrikkelijk en schitterend.' - René van Peer, Brabants Dagblad

Scènebeelden: ¡Kick- Pluck

¡Kick- Pluck – Planta – Tacón – Tap- Clap- Clack! i.s.m. flamencodanser Eduardo Guerrero
¡Kick- Pluck is een co-productie van Flamenco Biënnale Amsterdam en SDH.

Zes slagwerkers en de even ritmische flamencodanser Eduardo Guerrero dagen elkaar met slagkracht uit tot een spannende percussieve 'battle'. Tijdens deze 'battle' ratelt de stuwende, rijke flamencoritmiek in alle toonaarden. Een simpele tafel wordt omgetoverd tot slagwerkinstrument, een cajón (handtrommel) krijgt een elektronische upgrade en live castagnettes 'castañuelas' nemen het op tegen een geautomatiseerd castagnettenorkest. Mens versus machine, emotie versus ritmiek.

Met composities van Matyas Wettle, Hugo Morales, Pepe Garcia, Philip Glass en Peter Garland. En *Oversteps*, een nieuw werk voor castagnettemachine van Darien Brito.

¡Kick- Pluck werd uitgevoerd tijdens de Flamenco Biënnale in Muziekgebouw aan 't IJ en TivoliVredenburg, en zal begin 2020 worden hernomen in Ljubljana, Slovenië. Verdere hernemingen in ondermeer Nederland, Duitsland en Rusland worden voorzien.

Fransien van de Putt in de Theaterkrant over ¡Kick- Pluck: 'beide partijen laten zich van hun sterke kant zien, qua percussie, wat een enorm spektakel oplevert.' - keuze van de criticus

Links: publiciteitsfoto 'Tuinieren met slagwerk' | rechts: publiciteitsbeeld 'Buiten de lijntjes'

Kinderconcerten – tournees *ROTS!* - *Tuinieren met slagwerk* - *Van Stam tot Snipper*

In 2019 was Slagwerk Den Haag met drie theatrale kinder/familie-concertprogramma's landelijk te beluisteren: *ROTS!* (wegens succes extra herneming), *Tuinieren met slagwerk* – het nieuwe kinderconcert voor seizoenen 19/20 en 20/21, en *Van Stam tot Snipper* ontwikkelt op verzoek van en in samenwerking met Muziekgebouw aan 't IJ/Klankspeeltuin. Voor de verkoop van zijn kinderconcerten werkt SDH samen met bureau Frontaal.

***ROTS!* 6+**

In het interactieve kinder/familieconcert *ROTS!* maken kinderen een reis door een rotstuin. Onderweg onderzoekt SDH samen met de kinderen alle denkbare associaties rondom steen. De slagwerkers hebben de hulp van de kinderen hard nodig om de natuurelementen in de zaal tot leven te wekken. Kinderen worden uitgenodigd zelf twee stenen meebrengen naar het concert. Dit interactieve meespeelconcert is geïnspireerd op de zen-tuin van Ryōan-ji. Met muziek van onder meer John Cage, Peter Garland, John Luther Adams, Peter Adriaansz, Hugo Morales, Lou Harrison, Oscar Bettison en Pete Harden. Uitvoeringen in 2019: 8. *ROTS!* werd ontwikkeld in samenwerking met Stadspodia Leiden.

***Tuinieren met slagwerk* 6+**

Tijdens dit interactieve (tuinier)concert zingen, fluiten, klappen, en werken kinderen. Vier slagwerkers duiken ieder hun eigen tuintje in, waar ze al iets te lang niet zijn geweest. Hun lapjes grond blijken tot een heus muzikaal oerwoud verworden. Van klomp tot krekel en van Hollandse sla tot Arabische wortel; je klinkt naar je tuin! Met muziek van David Dramm, Steve Reich, John Cage, Peter Garland e.a. Kinderconcertprogramma's worden in principe twee seizoenen gespeeld. *Tuinieren met slagwerk* werd in seizoen 19/20 (najaar 2019) 8 keer uitgevoerd en voor 2020 staan nog eens 10 kinderconcerten geboekt. In seizoen 20/21 wordt *Tuinieren met slagwerk* hernomen.

***Van Stam tot Snipper* 7+**

Van Stam tot Snipper werd in 2019 ontwikkeld met het Muziekgebouw aan 't IJ voor het World Minimal Music Festival. In dit meditatieve kinderconcert nemen kunstenaar Gerard de Bruyne en SDH kinderen mee op een visuele reis door minimal music. Iedereen neemt plaats achter grote vellen papier en tekent samen met Gerard aan een gezamenlijk kunstwerk geïnspireerd door repetitieve klanken, ritme of patronen van de muziek die klinkt. Zonder woorden, met alleen papier, krijtjes en klanken van een boomstam, claves, marimba's en uiteindelijk papiersnippers. Met o.a. *Clapping Music*, delen uit *Drumming* en *Marimba Phase* van Steve Reich, en *Mocking* van Tom Johnson. In 2019 in totaal 8 keer uitgevoerd; voor seizoenen 20/21 en 21/22 wordt het concept van dit kinderconcert omgevormd naar kinderconcert *Buiten de lijntjes*.

Links: Grisey's 'Le Noir de L'Etoile', Concertgebouw Brugge | rechts: slagwerkers aan werk op de set 'BRAVE NEW WORLD'

Slagwerk Den Haag blijft een veelgevraagd partner voor (muziek)theatrale producties. In 2019 werden diverse multi-disciplinaire gemaakt en hernomen hetgeen resulteerde in vijf landelijke theatertroupees. Daaronder een viertal nieuwe producties: BRAVE NEW WORLD 2.0, Unmute, LOVE, Back to Oz (2019/2020). De nieuwe multi-disciplinaire productie Drawings ging in première (herneming 2020). En er vonden twee hernemingen plaats van de dans/muziekproducties: Tetris Mon Amour en Mechanical Ecstasy. Tetris Mon Amour was in Israël en Mechanical Ecstasy was ondermeer in Spanje en op Lowlands te beluisteren. SDH werkt voor zijn dans/muziektheatrale producties jaarlijks in twee tot drie producties samen met de partners van NITE (Nederlands Interdisciplinair Theater Ensemble): Club Guy & Roni, Noord Nederlands Toneel en ASKO|Schönberg. Daarnaast kiest SDH er expliciet voor om met regelmaat met andere partners interdisciplinair werk te maken om zo zichzelf in andere maakstijlen en theatertalen te blijven uitdagen.

Links: scènebeeld 'BRAVE NEW WORLD' | rechts: 'BRAVE NEW WORLD' publiciteitsbeeld

BRAVE NEW WORLD 2.0 – première (compositie: Jonathan Reus)

BRAVE NEW WORLD, een co-productie van NITE, onderzoekt de toekomst van de mensheid. De verdeelde maatschappij die Aldous Huxley in 1932 in zijn roman *Brave New World* schetste was bedoeld als schrikbeeld, maar doet voor de lezer van nu al herkenbaar aan. Artificial intelligence, robots en hyperintelligente algoritmes scheppen kansen maar dwingen ook tot de vraag: wordt de wereld door technologische ontwikkelingen een betere plek, of vergroten deze ontwikkelingen voornamelijk de al bestaande ongelijkheid tussen de *haves* en de *have-nots*?

SDH-slagwerker Niels Meliefste, met zijn rijke multi-disciplinaire ervaring – hij was o.a. vanaf het eerste uur betrokken bij de SDH/CGR-co-producties – vervulde als muzikaal leider van o.a. de jonge musici van ASKO|Schönberg's K[h]AOS', een sleutelrol bij de vormgeving van de compositie van *BRAVE NEW WORLD*. De voorstelling werd zeer lovend ontvangen (zie kader hieronder) en 33 keer uitgevoerd in theaters door het hele land.

De pers over BRAVE NEW WORLD 2.0

'De prikkelende inhoud, gecombineerd met het topensemble, maakt BRAVE NEW WORLD 2.0 tot één van de meest intrigerende voorstellingen van dit theaterseizoen.' *****

- Elisabeth Oosterling in NRC (2019) over BRAVE NEW WORLD 2.0 i.s.m. NITE (NNT, Club Guy & Roni, Slagwerk Den Haag, ASKO|Schönberg). Compositie: Jonathan Reus.

'..een visueel verbluffende, hypnotiserende en angstwekkende wereld, verrassend begeleid door een live soundtrack van opgewekte folk en americana, met mooie meerstemmige zang en dreigende elektronische beats.' - *** de Volkskrant (2019) over BRAVE NEW WORLD 2.0

'heerlijke choreografie en schitterende muziek.' ***** Dagblad van het Noorden (2019) over BRAVE NEW WORLD 2.0

Scènebeelden: 'Drawings'

Drawings – première (composities: Hugo Morales, Gérard Grisey)

Drawings, een productie van SDH en het Belgische Kunst/Werk van choreograaf Marc Vanrunxt, is een zoektocht naar een nieuw model om dans/choreografie, beeldende kunst en live-muziek te ensceneren. De productie is een voorbeeld van SDH's betrokkenheid bij het 20e eeuwse repertoire, zowel met betrekking tot de uitvoering daarvan alsook met betrekking tot het creëren van nieuwe contexten voor en daarmee het actualiseren van dit repertoire.

Drawings draait rond *Le Noir de l'Etoile* van de Franse componist Gérard Grisey. Deze compositie voor slagwerksextet en tape werd gerealiseerd in 1989 en een uitvoering ervan moet voldoen aan precieze voorschriften van de componist. Zo moet het publiek omcirkeld worden door de musici zodat de luisteraar omgeven wordt door de klank, alsof die uit het universum komt. Dit effect wordt versterkt door gebruik van een pulsar. Aanvullend schreef componist en sonoloog Hugo Morales Murguía met *Force Field* een nieuw werk voor zonnepanelen, roterend lichtbaken en vier slagwerkers. Beeldend kunstenaar Koenraad Dedobbeleer zorgt voor een ruimtelijke ingreep.

Drawings werd in 2019 in een keer (Concertgebouw Brugge) en zal in 2020 nogmaals 3 keer (Donderdagavondserie Muziekgebouw aan 't IJ en verder in Genk en Antwerpen) uitgevoerd worden.

'Drawings is een bijzonder tweeluik, waarin verschillende disciplines elkaar raken. In Morales Murguía's *Force Field* leidde dit tot een wiskundig helder concept, met krachtige uitwerking.' – Joost Segers, Theaterkrant

Scènebeelden: 'Unmute'

Unmute – première (compositie: Yannis Kyriakides)

Unmute is een co-productie van Stichting Neverlike (choreografe Keren Levi) en SDH. *Unmute* is een productie door dansers, slagwerkers en programmeurs van innovatief aangestuurde electronica. Centraal staat de interactie tussen beweging en geluid. Met een projectsubsidie van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie werd voor *Unmute* soft- en hardware ontwikkeld waarmee een innovatieve toepassing van zgn. MYO-banden mogelijk werd gemaakt. MYO-banden, waarmee zowel dansers als slagwerkers in de

voorstelling zijn uitgerust, zijn sensoren die bewegingen nauwkeurig registreren. Dansers en slagwerkers sturen met hun bewegingen een geluidsdatabase met materiaal uit het archief van The Endangered Languages Archive (SOAS University of London), een digitale bewaarplaats van uitgestorven talen, aan. Nieuwe digitale techniek faciliteert een nieuwe artistieke taal - waarbij 'dansers' en 'slagwerkers' gelijkelijk verantwoordelijk zijn voor de door Yannis Kyriakides ontwikkelde soundscape en het bewegingskader als vormgegeven door Keren Levi. Door beweging en klank middels innovatieve digitale techniek te koppelen worden verloren gegane talen - stemmen - tot leven gewekt: unmute.

Unmute werd in 2019 in totaal 11 keer uitgevoerd. In 2020 volgen nog eens 6 voorstellingen (oa. Münster).

'Met aanzwellende en leeglopende ritmische structuren bouwt componist Yannis Kyriakides vanuit de techniek met accumulerende resonaties een mooie surround-scape, maar verkrumelt die ook tot gruis.' .. Haaks op de conventies van het dramatische of burgerlijke theater, maakt de voorstelling mooi duidelijk wat een toekomst als cyborg voor consequenties zou kunnen hebben op het gebied van expressie en gebaar.' ..Van drummers op trillend staal worden de performers (de dansers Eva Susova, Charlie Laban Trier en Matthew Day en de slagwerkers Fedor Teunisse en Marianna Soroka) steeds meer menselijke theremins of avatars, die onmiskenbaar met hun omgeving en elkaar in contact staan.' .. - Keuze van de criticus: Nederlands Dansdagen: Fransien van der Putt, Theaterkrant

Scènebeelden 'LOVE' (links: slagwerker Niels Meliefste, rechts: slagwerker Jonathan Bonny)

LOVE – première (compositie: Frank Wienk)

LOVE is een dansvoorstelling die totstand kwam in samenwerking tussen Club Guy & Roni, Göteborg Operans Danskompani, ASKO|Schönberg en SDH.

LOVE is een portret van liefde in de 21ste eeuw. We verwachten van de grote liefde dat hij of zij een ideale sekspartner, een geweldige vader/moeder, een maatje en een soulmate en ook een beetje aantrekkelijk is. Onze verwachtingen van de liefde zijn misschien wel heel hoog. Liefde in al zijn vele verschijningsvormen is één van de belangrijkste drijfveren van menselijke relaties en daarmee één van de meest gebruikte onderwerpen in de scheppende kunsten. *LOVE* is een portret van liefde in het tijdperk van de millennials, van onbeperkte keuze.

SDH-slagwerker Frank Wienk, die eerder samen met Niels Broos de muziek schreef voor de voorstelling Happiness, schreef voor *LOVE* zijn eerste avondvullende partituur. Een nieuwe stap in de ontwikkeling van SDH-slagwerkers van uitvoerders naar co-creators.

LOVE werd in 2019 in totaal 21 keer uitgevoerd waarvan 6 maal in Göteborg Opera (Zweden).

'Dans, muziek, spel, licht en decor: het is een organisch geheel, tot in alle details uitgedacht en met uiterste precisie gepresenteerd. Klinkt dat gelikt? Welnee, het blijft je vijfkwartier verbazen en verwonderen.' ***** Jos Visscher, Dagblad van het Noorden

Scènebeelden en campagnebeeld 'Back to Oz'

Back to Oz- première (compositie: Gábor Tárjan)

Het jaar werd afgesloten met de kerst-muziektheatervoorstelling *Back to Oz*, een co-productie van Het Filiaal (Utrecht), K.O. Brass en SDH.

Artistiek leider Het Filiaal, tevens slagwerker, Gábor Tárjan tekende voor de muziek hetgeen resulteerde in een welhaast symfonische instrumentatie die het complete achterpodium bezette.

In 2019 was het 100 jaar geleden dat Frank L. Baum, de schrijver van *The Wizard of Oz*, overleed. De gelijknamige filmklassieker met Judy Garland als Dorothy, is één van de meest bekeken films ooit. Het is in de loop der jaren een iconisch verhaal geworden en heeft bewezen dat elke generatie er zijn eigen tijd op kan projecteren.

Back to Oz brengt, met een unieke combinatie van live film, theater en muziek, een versie met een 2019-blik op dit iconische verhaal. Met een tekst van Don Duyns gebaseerd op alle boeken over Oz, met een cameraman op de vloer die voor live videobeelden zorgt, met vier slagwerkers en vijf blazers, en met een cast van o.a. negen acteurs die moeiteloos schakelt tussen spel, zang, camera's en miniatuur.

Back to Oz werd in 2019 in totaal 13 keer en zal in 2020 nog eens 12 keer worden uitgevoerd.

'Prachtige muziek, uitzinnig spel, prachtige zang en fraaie live gefilmde animatie.' – ★★☆☆☆ Scènes
'Vindingrijke Back to Oz kan bogen op geweldige acteursploeg' ****, Vincent Kouters – De Volkskrant

Naast bovengenoemde nieuwe voorstellingen werden dansvoorstellingen *TETRIS Mon Amour* en *Mechanical Ecstasy*, beide co-producties gemaakt in samenwerking met Club Guy & Roni, hernomen.

Scènebeeld *TETRIS Mon Amour* met op voorgrond van links naar rechts SDH-slagwerkers: Niels Meliefste, Jonathan Bonny, Pepe Garcia

TETRIS Mon Amour – herneming (compositie: Thijs de Vlieger, Noisia)

In 2017 vond in samenwerking met Club Guy & Roni de première van *Tetris Mon Amour* plaats. Centraal in deze voorstelling staat de digitale, hoekige wereld van het oldschool computerspelletje Tetris. De muziek in deze voorstelling werd gecomponeerd door Thijs de Vlieger, oprichter van drum-and-bass / Neurofunk groep Noisia. De Vlieger laat het slagwerk met zijn esthetische digitale taal perfect aansluiten bij de muzikale dramaturgie van *Tetris Mon Amour*. Begin 2018 vonden de laatste voorstellingen, waaronder een

voorstelling in Concertgebouw Brugge, van de Nederlandse '17/'18 tournee plaats. In oktober 2018 werd *Tetris Mon Amour* driemaal uitgevoerd voor het Franse publiek van het festival La Rose des Vents (Lille). En in 2019 werd de driemaal voorstelling hernomen in Tel Aviv (Suzanne Dellal Centre).

Mechanical Ecstasy – herneming (composities: Jan-Bas Bollen, Thijs de Vlieger)

Mechanical Ecstasy, een voorstelling van SDH en Club Guy & Roni met composities van Thijs de Vlieger (NOISIA) en Jan-Bas Bollen, heeft na een succesvolle première in 2015, in 2018 opnieuw met succes langs de Nederlandse theaters én poppodia getoerd.

De voorstelling is het resultaat van eerder onderzoek waarbij Jan-Bas Bollen en Thijs de Vlieger (NOISIA) speciaal voor het Groningse clubcircuit muziek componeerden waarin elektronische tracks door de SDH-slagwerkers volledig analoog werden aangestuurd. Mens versus machine waarbij SDH een schat aan kennis opdeed aangaande het elektronisch aansturen van zowel akoestische- als digitale instrumenten/media.

Mechanical Ecstasy werd in voorgaande jaren reeds 42 keer uitgevoerd daaraan werden in 2019 nog eens 9 uitvoeringen (waaronder Lowlands) toegevoegd. Begin 2020 staat een uitvoering op Eurosonic Noorderslag gepland. Voorzien wordt dat *Mechanical Ecstasy* een vaste plek op ons repertoire zal behouden en derhalve ook in komende jaren hernomen zal worden.

China-tournee, Beijing: Links - details decorontwerp | Midden - in concert | Rechts: workshop Chinese scholieren

Internationaal

Ook internationaal gaat het SDH met in 2019 in totaal 21 buitenland-concerten/voorstellingen voor de wind. Zo maakte SDH in 2019 naast tournees naar Duitsland, België (Concertgebouw Brugge), Italië, Spanje, Verenigd Koninkrijk (Huddersfield Contemporary Music Festival) en Turkije zijn debuut in Zweden, Israël en China.

In China was SDH op uitnodiging van de Nederlandse ambassade in Beijing die SDH uitnodigde om de Nederlandse podiumdagen tijdens de prestigieuze International Horticultural Exhibition Beijing vorm te geven. SDH toog naar Beijing met composities van ondermeer Philip Glass, Anthony Fiumara, John Cage, Hugo Morales, Guo Wenjing en Michael Gordon. SDH verzorgde er een workshop voor en participatieconcert met scholieren van een lokale middelbare school (zie foto), en drie concerten. Het speciaal voor de gelegenheid ontworpen decor was van de hand van Ascon de Nijs.

We zien dat met name een steeds substantiëler deel van de concerten over de grens plaats vindt. In 2019 vond 35% procent van de concerten buiten Nederland plaats. De vraag blijft groeiende en SDH heeft de ambitie die potentie in de komende jaren verder uit te bouwen. Interessant ook omdat m.n. in omringende landen de financiële voorwaarden gunstig zijn.

Actiefoto's Bootcamp in/rondom SDH-studio Den Haag

SDH in Den Haag - City of Sounds – educatie workshops - Bootcamp

Slagwerk Den Haag blijft, gevoed door uiteenlopende projecten, zijn Haagse geluidsdatabase uitbreiden. Slagwerk Den Haag blijft zich onverminderd inzetten om zijn geluidsdatabase met inwoners en culturele partners te delen en verder te ontwikkelen. In 2019 vonden in dat kader 56 (2018: 32) uiteenlopende Haagse activiteiten plaats.

Constructieve samenwerkingen met ondermeer Koninklijk Conservatorium (talentontwikkeling), KORZO Theater, KOO (kunsteducatie op scholen) werden in 2019 voortgezet. Daarnaast werd voor het eerste met de Haagse Popweek samen gewerkt en een start gemaakt met de ontwikkeling van twee nieuwe projecten met het Residentie Orkest die in 2020 en 2021 het levenslicht zullen zien.

In meerjarige talentontwikkeling-trajecten met het Koninklijk Conservatorium en Theater KORZO coachen we jonge musici en componisten op weg naar de nationale- en internationale podia. Den Haag blijft, ook voor Slagwerk Den Haag, een kweekvijver voor nieuw muzikaal talent.

In onze meerjarige samenwerking met KOO werden voor lagere schoolklassen 16 workshops waarin creativiteit met muziek en materialen centraal staan, verzorgd. Nieuw was dat het eerder speciaal voor Den Haag ontwikkelde participatieproject *City of Sounds* door drie verschillende Haagse scholen (Baanbreker, Montessorischool, Prof. Anemaschool) werden geadopteerd hetgeen op de betreffende scholen leidde tot een serie *City of Sounds* workshops aan alle groepen én tot een expositie van *City of Sounds*-objecten waarop de kinderen hun eigen – tijdens de workshops opgenomen – geluidtracks kunnen terug horen.

In 2019 vond daarnaast voor de tweede keer, ondermeer in samenwerking met Haagse Popweek, de SDH Bootcamp voor Haagse drum/slagwerk-tieners in onze Haagse studio plaats. De Bootcamp werd afgesloten met twee concertjes in de Haagse openbare ruimte.

Naast bovengenoemde talentontwikkeling- en educatie/participatie-activiteiten, was Slagwerk Den Haag met zijn geluid ook in 2019 op uiteenlopende Haagse podia actief. Zo stond SDH met maar liefst vijf verschillende producties in KORZO Theater, met twee andere producties in Theater aan Spui en met nog weer een andere productie in Koninklijke Schouwburg. Uiteraard was SDH, met diverse optredens, ook actief tijdens UITfestival o.a. i.s.m. Dag in De Branding.

Kortom een rijkgeschakeerd Haags jaar; voor een volledig overzicht van onze Haagse activiteiten verwijzen we graag naar Bijlage 3.

Publiek

Sinds 2012 (15.712 bezoekers) maakt Slagwerk Den Haag een onstuimige groei van het aantal bezoekers per jaar door met als voorlopig hoogtepunt 2019. In 2019 werd met 141 concerten/voorstellingen een publiek van maar liefst 51.408 bespeeld.

Daarnaast werden met Educatieve Workshops (37x) en Overige Activiteiten (15x) nog eens 26.386 bezoekers/deelnemers bereikt. Onder de Overige Activiteiten een bijdrage aan de *Sing a long* (UITmarkt, Amsterdam) waar 25.000 bezoekers op het Museumplein een fragment uit onze co-productie *Back to Oz* (samenwerking met Het Filiaal, K.O. Brass) beluisterden, aangevuld door nog eens 989.000 kijkers van de live TV-uitzending.

De ambitie wat betreft het publieksbereik zoals in het beleidsplan 2017-2020 verwoord van totaal 37.515 bezoekers werd daarmee in 2019 wederom ruimschoots gehaald. In 2017 overtrof Slagwerk Den Haag deze ambitie met 40.780 en in 2018 met 44.058 bezoekers.

Daarbij zei overigens wel opgemerkt dat het aantal bezoekers van Slagwerk Den Haag-activiteiten van jaar tot jaar als gevolg van factoren als ondermeer uitnodigingen voor grootschalige *special events*, achterblijvende kaartverkoop etc. kan fluctueren. Een tweede kanttekening die we hier willen plaatsen bij behaalde publieksgroei is dat realisatie hiervan alleen mogelijk is door vergroting van de marketingslagkracht door samenwerking met marketingafdelingen van co-producerende partners. Co-produceren heeft daarmee ook op gebied van marketing/publiciteit een positieve *spinoff*. Echter hieraan zijn ook nadelen verbonden. De indirecte relatie die Slagwerk Den Haag met de spellocaties zelf alsook met het publiek rondom de binnen co-producties gerealiseerde voorstellingen heeft maken dat Slagwerk Den Haag lastig kan voortbouwen op deze publieksdoelgroepen buiten de co-producties om.

Mede om die reden, en ook om werkdrukverlaging te realiseren, is het onze ambitie om de positie marketing/publiciteit bij Slagwerk Den Haag – die überhaupt pas sinds 2017 bestaat – in de komende jaren uit te beiden van de bescheiden 0,3fte naar 0,5fte.

Voor wat betreft de veelal zonder co-producerende partners gerealiseerde concerten, deze worden doorgaans verkocht op basis van een uitkoopovereenkomst met de zaal of festival hetgeen betekent dat Slagwerk Den Haag niet beschikt over informatie met betrekking tot de publiekssamenstelling per uitvoering. Over het algemeen kan gesteld worden dat Slagwerk Den Haag ook in 2019 een zeer divers publiek heeft bereikt. Met de kinderconcerten (6+) *ROTS!*, *Tuinieren met slagwerk*, en *Van Stam tot Snipper* (7+) trok SDH 2.206 jonge bezoekers. De nieuwe dans- en muziektheatervoorstellingen *BRAVE NEW WORLD* (13.568), *LOVE* (11.280), *Unmute* (817), *Back to Oz* (6.628) en de hernemingen *Mechanical Ecstasy* (7.954 inclusief Lowlands) en *TETRIS Mon Amour* (590) hebben een totaal van 22.847 bezoekers getrokken.

Tijdens het EAS Congres Maastricht werd een publiek van 2.500 medisch specialisten bespeeld, terwijl op Wonderfeel Festival en Gaudeamus Muziekweek samen 1.073, en de Amsterdamse *underground* locatie De School (150 man/vrouw), weer geheel ander publieksgroepen op de been brachten.

De keuze van Slagwerk Den Haag om zich te verbinden aan *geluid* en niet zozeer aan een (muziek)genre, maakt dat SDH zich bij het publiek met genre-overstijgende samenwerkingsverbanden een brede positie heeft verworven. Zo trok Slagwerk Den Haag publieksgroepen met een interesse voor eigentijds repertoire door de samenwerking met diverse componisten, met interesse voor dans, (muziek)theater, kinderconcerten, alternatieve pop en (*crossover*) festivals. SDH leverde bijdragen aan maar liefst drie Uitmarkten - Den Haag, Amsterdam, Utrecht - en manifesteerde zich voor een breed landelijk publiek tijdens de live-uitzending van de jaarlijkse Uitmarkt *Sing a long* (Amsterdamse Museumplein).

Slagwerk Den Haag heeft een bescheiden kring *Vrienden.SDH* die de groep steunen met een jaarlijkse financiële bijdrage. Ofschoon de wens bestaat deze kring uit te breiden, ontbreekt het aan organisatorische kracht om een uitbreiding en de daarmee gepaarde werkzaamheden te realiseren.

Slagwerk en het podiumveld

Den Haag

Slagwerk Den Haag presenteert zich in zijn *bakermat* binnen diverse culturele contexten waarbij het met geluid van nu een bijzondere verbindende rol tussen verschillende soorten *communities* speelt. Binnen de context van talentontwikkeling (i.s.m. Kon. Conservatorium, KORZO Theater), educatie (i.s.m. KOO en diverse Haagse scholen) en participatie (o.a. Bootcamp i.s.m. Haagse Popweek en in de nabije toekomst tevens i.s.m. Haags Hiphop Centrum). Den Haag is de enige stad in Nederland waar Slagwerk Den Haag deze activiteiten aanbiedt.

Daarnaast presenteert Slagwerk Den Haag zich, al dan niet met Haagse partners, op uiteenlopende Haagse podia. Slagwerk Den Haag is daarbij uniek in dat het het enige 'gespecialiseerde hedendaags slagwerkensemble' is dat zich, gevoed door ruim 40 jaar hedendaags slagwerkrepertoire, professioneel weet te verbinden aan zeer uiteenlopende podia binnen Den Haag en daarbuiten in Nederland en over de grens. Dit komt mede door een actief beleid om het DNA van Slagwerk in Den Haag te verbinden aan uiteenlopende genres en disciplines.

In Den Haag brengt de groep daarmee een unieke klankkleur in binnen structurele en projectsamenwerkingen met uiteenlopende partners en locaties als Theater aan Spui, KORZO en Koninklijke Schouwburg, Koninklijk Conservatorium, Dakota Theater, Festival Dag in de Branding, maar ook Mauritshuis, Rewire Festival, Haagse Popweek/Herfstfest, techno-producer Talismann, Het Magazijn, en internationaal georiënteerde partners als het Nederlands Dans Theater en Residentie Orkest. Hierdoor draagt het unieke Slagwerk Den Haag-DNA wezenlijk bij aan een breed, hoogwaardig kunstenaarsaanbod voor de stad Den Haag en zijn inwoners.

Slagwerk stelt zijn studio aan de Lulofsstraat, gerealiseerd met steun van de gemeente Den Haag, ook ter beschikking aan Haagse ensembles als Ensemble Klang, Sonolab en New European Ensemble.

Nationaal

Slagwerk Den Haag in zijn huidige vorm heeft al vele jaren een unieke positie in het Nederlandse

kunstenveld. Zijn slagwerkers behoren tot de absolute wereldtop en de artistieke-, theatrale- en speeltechnische kwaliteiten worden door velen erkend. Slagwerk Den Haag heeft de afgelopen jaren veel *knowhow* opgebouwd aangaande multidisciplinaire werkprocessen en is mede om die reden een vaste partner van Club Guy & Roni/Noord Nederlands Toneel/Asko|Schönberg en Schweigman&, maar ook regelmatig te beluisteren met bijv. Amsterdam Sinfonietta en in co-productie met de Cello Biënnale Amsterdam.

Slagwerk was in 2019 regelmatig te gast op diverse grote Nederlandse muziek/theaterpodia en festivals waaronder Muziekgebouw aan 't IJ, TivoliVredenburg, Koninklijke Schouwburg, Nederlandse Dansdagen, November Music, Lowlands en Wonderfeel.

Slagwerk Den Haag heeft in 2019 een recordaantal bezoekers bespeeld. Alhoewel dit nooit een doel op zich is, is het een resultaat van de hoge artistieke- en creatieve waarden van de spelers in combinatie met een slagvaardige en efficiënte organisatie. Ook de media weten Slagwerk Den Haag regelmatig te vinden (zie Bijlage 2).

Internationaal

Binnen Europa en ook wereldwijd is Slagwerk Den Haag een van de weinige *fulltime* professionele slagwerkgroepen die vanuit de traditie van hedendaagse gecomponeerde muziek concerten, voorstellingen en andere culturele activiteiten ontplooiën. Daarbij behoort het bespelen van toplocaties als Concertgebouw Brugge, Konzerthaus Dortmund en Teatro Colon (Buenos Aires). In 2019 was Slagwerk Den Haag over de grens te beluisteren in Duitsland, België, Italië, Spanje, Verenigd Koninkrijk, Turkije, China, Zweden en Israël.

Het is de nadrukkelijke ambitie om, voortbouwend op successen in de afgelopen jaren, voor de komende jaren het aantal concerten in het buitenland, en dan m.n. in Noord-Europa, verder uit te bouwen.

Organisatie

De beoordelingscommissie van het Fonds Podiumkunsten stelde bij de beoordeling van ons '17-'20 beleidsplan in 2016 dat de huidige bezetting van SDH misschien wel de sterkste in de ruim 40 jaar van zijn bestaan is. Daaraan zal zeker ook debet zijn het feit dat de technisch begaafde en artistiek al even bevlogen Pepe Garcia (Mexico), Niels Meliefste, Joey Marijs, Frank Wienk en Fedor Teunisse alle vele jaren de kernspelers van SDH zijn. Zo ook in 2019.

Echter SDH opereert, ook in verband met de groei van het aantal en de uiteenlopende soorten producties, steeds meer als een flexibele schil. Nieuwe generaties slagwerkers maken zo vrijwel structureel deel uit van de activiteiten. Onder hen bijvoorbeeld slagwerksters Ryoko Imai (Japan) en Marianna Soroko (Polen), Enric Monfort (Spanje), Vitaly Medvedev (Rusland), Jonathan Bonny (België) en Modar Salama (Syrië).

In 2019 rondde, na eerder Jonathan Bonny, Gabriele Segantini (Italië) de tweejarige Masterspecialisatie Slagwerk Ensemble, die SDH samen met het Koninklijk Conservatorium aanbiedt, af, en werd Lodewijk Bles tot deze Masterspecialisatie toegelaten. Daarmee zet SDH zijn koers voort om jong talent vroegtijdig te signaleren en aan zich te binden.

De tweehoofdige directie bestond ook in 2019 uit Liesbeth Kok (0,8 fte), sinds 2012 – met onderbreking van een sabbatical jaar (aug. 2017/aug. 2018) zakelijk directeur Slagwerk Den Haag, en Fedor Teunisse (0,4 fte), sinds 2009 als artistiek leider/directeur betrokken. Kok en Teunisse werden ondersteund door een geweldig team toegewijde slagwerkers, en een al even toegewijd ondersteunend team bestaand uit producent, publiciteit/marketing-medewerker en educatie/participatie-medewerker.

Sinds april 2019 wordt het artistieke team versterkt door een *Creative Digital Technology Advisor* in de persoon van componist/programmeur Darien Brito, waarmee SDH verdere implementatie van digitale technologie in zijn geluidsdatabase en podiumtaal beoogt te realiseren. SDH'r Frank Wienk is het artistieke gezicht van de SDH-serie *Inviting the Producer*.

Voor de marketing/publiciteit tekende in 2019 Marije de Graaf (0,3fte) met haar Haagse bedrijf *Het Grote Goed*. De productionele organisatie was ook in 2019 geheel in handen van Stephanie Kolman (0,6 fte). Tevens is een educatie/participatiemedewerker (2 u p/wk plus project-aanstellingen) aan SDH verbonden.

Governance Code Cultuur – Fair Practice Code – Code Culturele Diversiteit

In 2019 vond een grondige interne analyse met betrekking tot de implementatie van de Governance Code Cultuur binnen SDH plaats. Geconcludeerd werd dat deze code integraal onderdeel is van de SDH-organisatie - voor zover daar op detailniveau niet in enkele gevallen bewust van is afgeweken. Ook de Code Culturele Diversiteit werd in 2019 grondig gescand met als doel het in 2020 opstellen en implementeren van een interne diversiteitsrichtlijn met daarin visie en concrete doelstellingen.

De vijf beginselen van de Fair Practice Code zijn eveneens geworteld in de organisatie met dien verstande dat aanpak van de werkdruk, betaling overwerk (FTE-verruiming) en verbetering van de secundaire arbeidsvoorwaarden van m.n. de slagwerkers de komende jaren prioriteit behouden. Hiervoor zullen extra middelen moeten worden gegenereerd.

Financieel resultaat

De Winst- en Verliesrekening van 2019 laat een negatief exploitatieresultaat zien van €41.570. Op dit verlies werd middels bestemmingsreserves 2018 geanticipeerd. Na verwerking van de bestemmingsreserves - ter hoogte van totaal €47.500 - voor diverse 2019-projecten laat het resultaat voor 2019 met €5.930 dan ook een bescheiden positief saldo zien.

Met inachtneming van de reserves kan de groep op korte en langere termijn aan alle verplichtingen voldoen. Slagwerk Den Haag heeft de door Fonds Podiumkunsten gestelde norm van het behalen van de *Eigen Inkomsten Quote* (27,13%) met 41% (percentage met medeneming van Google Grant) gehaald (eigen inkomstenquote 2018: 33%).

Al kan SDH niet functioneren zonder de structurele overheidsinvesteringen in de podiumkunst, cultureel ondernemerschap staat bij SDH hoog in het vaandel. Dit vindt zijn weerklank in zowel het kosten-efficiënt werken als in het genereren van eigen inkomsten. In 2019 werden in totaal 61 concerten/voorstellingen gerealiseerd zonder subsidie van het Fonds Podiumkunsten.

Voor wat betreft de financiering van de activiteiten zijn de gegenereerde inkomsten uit uitkoopsommen/co-productiebijdragen, overige inkomsten en sponsorinkomsten als volgt:

- inkomsten uit uitkoopsommen/co-productiebijdragen bedroegen in 2019: €250.640 (2018: €132.020)

De samenwerking rondom co-producties wordt vastgelegd in zgn. coproductie-overeenkomsten. Hierin worden ondermeer taken, verantwoordelijkheden, budget en de hoogte en wijze van verrekening van coproductiebijdragen opgenomen. De hoogte van de coproductiebijdrage is gelijk aan de totale activiteitenlasten (personeel en materiaal) die SDH voor een productie draagt.

- inkomsten uit studio- en instrumentenverhuur en CD-verkoop (overige inkomsten) bedroegen totaal €18.583 (2018: €13.579)

- voor wat betreft sponsorinkomsten werd een Google Grant (sponsoring in natura) met een tegenwaarde van ruim €100.000 online-advertising capaciteit gerealiseerd. Deze Grant wordt sinds 2018 beheert in samenwerking met INTK, een bedrijf dat is gespecialiseerd in het ontwikkelen van digitale strategieën voor culturele organisaties en zo'n 30 andere Nederlandse culturele organisaties, waaronder vele musea en schouwburgen, ondersteunt.

Desalniettemin maakt het exploitatieresultaat van 2019 nog maar eens duidelijk dat er voor handhaving van het huidige succes, waarvoor ook de toepassing van Fair Practice (denk bijv. aan betaling structureel overwerk/werkdrukverlaging) is vereist, naar een ruimere financiële basis moet worden gezocht.

In verband met samenwerkingsverbanden met co-producenten, het succes van en de doorontwikkeling van de multi-disciplinaire co-producties, de rol die Slagwerk Den Haag neemt binnen de podiumkunstsector (borgen nieuw repertoire/geluid, uitvoeringspraktijk slagwerk-klassiekers 20^e eeuw), en de noodzakelijke artistieke doorontwikkeling van zowel individuele slagwerkers als de groep als zodanig, is het terugbrengen van het aantal speelactiviteiten geen optie.

Wij streven voor 2021-2024 - om Fair Practice (betaling structureel overwerk, werkdrukverlaging door FTE-uitbreiding) - dan ook naar een verruiming van de structurele vierjarige subsidies van Fonds Podiumkunsten en Gemeente Den Haag, en beogen meer middelen uit de markt te halen o.a. door het vergroten van de speelmarkt in ons omringende landen als Duitsland en België.

Slagwerk Den Haag is verheugd dat een langgekoesterde wens van een eigen internationaal compositie-opdrachtenbudget vorm begint te krijgen. Immers voor het uitschrijven van compositie-opdrachten aan niet in Nederland-actieve componisten bestaan geen specifieke Nederlandse subsidiebronnen. Desalniettemin zijn dergelijk internationale opdrachten cruciaal voor de verdere ontwikkeling van een internationaal profiel op de meer prestigieuze internationale podia.

In algemene zin blijft er een mogelijk risico verbonden aan de wet DBA en de mogelijke opvolger van deze wet. De vraag is of de invoering van deze wet gevolgen heeft voor de stichting met het oog op de inhuur van slagwerkers en ondersteunend personeel (productie, marketing etc.) met een ZZP-status. De meerjarenbegroting 2017-2020 van Slagwerk Den Haag biedt immers geen ruimte voor extra vaste arbeidscontracten en de daaruit voortvloeiende (financiële) verplichtingen.

Toekomst

Naast de behaalde successen in 2019 zijn er ook financieel-organisatorische aandachtspunten. Het als opdrachtgever/werkgever bieden van goede arbeidsvoorwaarden (FTE-uitbreiding/verlagen werkdruk, betaling structureel overwerk), personeelsbeleid met oog op de wet DBA, aandacht voor (culturele) diversiteit, zichtbaarheid in het land en in de stad middels een adequate marketingstrategie, vraagt veel van een kleine organisatie. Zeker in het geval van Slagwerk Den Haag waarbij de organisatie louter bestaat uit *parttime* medewerkers en slagwerkers met een ZZP-status.

In artistieke zin het Slagwerk Den Haag ziet het er voor de komende jaren zeer positief uit. Slagwerk Den Haag blijft veelgevraagd en nieuwsgierig en wil succesvolle samenwerkingen met onder andere *Club Guy & Roni/NITE*, *Schweigman&* en Haagse Popweek bestendigen en verder uitwerken en de series *Inviting the Producer* en *Online-Manifestaties* verder vormgeven. Daarnaast kijkt Slagwerk Den Haag uit naar nieuwe samenwerkingen met o.a. Jamezoo, componist Alexandre Kordzaia, Haags Hiphop Centrum, Residentie Orkest, kunstenaar Joep van Lieshout en concerten in ondermeer Acht Brücken Festival (Keulen), NTR ZaterdagMatinee, de Donderdagavond Serie Muziekgebouw aan 't IJ, en buiten Nederland naar concerten in o.a. België, Duitsland, Italië, China, Spanje, Slovenië en Oostenrijk.

Uiteraard blijft daarbij een centrale rol weggelegd voor nieuw gecomponeerd werk waaronder opdrachten aan componisten Zeno van den Broek, Brendan Faegre, Darien Brito, Frank Wienk, Arnold Marinissen en Jonathan Reus.

We verheugen ons op nieuwe geluidsverkenningen, nieuw samenwerkingen, en op het bespelen van diverse publieksgroepen op uiteenlopende speellocaties.

Het terugblikken op een zo succesvol jaar kunnen wij alleen dankzij slagwerkers, producent, marketeer en educatiemedewerker die ook in 2019 met tomeloze energie en ongelooflijke betrokkenheid hebben gebouwd aan alle exponenten van de veelzijdige SDH-geluidsdatabase: chapeau et merci!

Amsterdam, 18 maart 2020,

Liesbeth Kok, bestuurder/ zakelijk directeur

Fedor Teunisse, bestuurder/artistiek directeur

SLAGWERK DEN HAAG

Bijlage 1 – Verslag Raad van Toezicht

De vijfhoofdige Raad van Toezicht kende in 2019 geen wijzigingen in samenstelling en bestond uit: Robbert de Vries (voorzitter), Paul Nap (financieel toezichthouder), Pieter van Adrichem (lid), Noor van Gils (lid) en Marijn ten Harmsen van der Beek (lid).

De Raad van Toezicht kwam in 2019 vier keer bijeen in vergadering: 12 maart, 8 juli, 18 september en 11 december.

De Raad van Toezicht hield na de zomer functioneringsgesprekken met artistiek directeur Fedor Teunisse en zakelijk directeur Liesbeth Kok; van beide gesprekken werden verslagen gemaakt.

De Raad van Toezicht is op de hoogte van de Wet Normering Topinkomens en draagt er zorg voor dat de salarissen van het SDH-personeel binnen de in deze wet gestelde normen passen.

Raad van Toezicht past de *Governance Code Cultuur* toe (dan wel legt uit waarom het daar in enkele gevallen vanaf wijkt) en werkt aan de verdere implementatie van de *Code Culturele Diversiteit* ten *Fair Practice Code*.

De Raad van Toezicht heeft kennisgenomen van de bevindingen van de controlerend accountant aangaande de jaarrekening 2019. Mede op basis van dat verslag heeft de Raad van Toezicht de jaarrekening 2019 goedgekeurd. Conform art. 14 lid 3 van de statuten heeft de Raad van Toezicht kwijting verleend aan de beide directeuren voor de uitoefening van hun taak.

Nevenfuncties leden Raad van Toezicht

Paul Nap, financieel toezichthouder

- penningmeester *Stichting Maatschappelijke Makerspace*

Marijn ten Harmsen van der Beek, lid

- voorzitter stichting Tromp Percussion Eindhoven

- voorzitter stichting Cultuur Verbindt Roosendaal

Ter goedkeuring van de jaarrekening 2019, getekend Raad van Toezicht, 18 maart 2020,

.....
Robbert de Vries (voorzitter)

.....
Paul Nap (financieel toezichthouder)

.....
Pieter van Adrichem (lid)

.....
Noor van Gils (lid)

.....
Marijn ten Harmsen van der Beek (lid)

SLAGWERK DEN HAAG

Bijlage 2 – Publiciteit & marketing

Deze bijlage beoogt geen volledige opsomming te geven van alle publiciteits- en marketingactiviteiten van 2019, maar wel een beeld van de gerealiseerde publiciteitsuitingen, alsmede cijfers met betrekking tot webbezoek en nieuwsbrieven, en een overzicht van een aantal in 2019 gerealiseerde trailers.

Daarbij zei opgemerkt dat de functie van marketing/publiciteitsmedewerker bij SDH slechts 0,3 fte telt, waarmee er, met 193 activiteiten in 2019, scherpe prioriteiten moeten worden gesteld.

2.1 De pers over Slagwerk Den Haag

Met een vergelijkbaar aantal interviews, recensies en artikelen als in 2018 (ruim 31) was Slagwerk Den Haag in 2019 wederom regelmatig zichtbaar in de media.

Onder de publicitaire hoogtepunten van het jaar de live tv-uitzending van de *Sing a long* (Museumplein, Uitmarkt Amsterdam) waar voor een live-publiek van zo'n 25.000 man/vrouw samen met Het Filaal en K.O. Brass! een fragment uit de familievoorstelling *Back to Oz* werd uitgevoerd (kijkers tv-uitzending: 989.000).

In China werden fragmenten van onze concerten tijdens de International Horti-cultural Exhibition 2019 in Beijing uitgezonden op het landelijke CCVT en het lokale Beijing TV (zie links hieronder) waarmee – naar schatting van de Nederlandse ambassade in Beijing - in totaal ongeveer 10 miljoen kijkers werden bereikt.

- CCTV: <http://tv.cctv.com/v/v1/VIDEndJinPZKybKhqBLLjWb190624.html>
- BTV: https://m.youku.com/video/id_XNDI0NzQ2MTYyMA==.html?sharefrom=iphone&source=&sharetype=secondtime&from=groupmessage&isappinstalled=0

Op de Schotse BBC-radio klonk in het najaar een prachtige bespreking van de opname van het voor SDH door componist Michale Gordon geschreven *Timber*: <https://www.bbc.co.uk/programmes/m000b5b3>)

Hieronder een greep uit de citaten over Slagwerk Den Haag en de concerten en multidisciplinaire projecten die we in 2019 realiseerden.

*****

¡Kick- Pluck – Planta – Tacón – Tap- Clap- Clack! (This is not Flamenco) met flamencodanser Eduardo Guerrero (co-productie met / Flamenco Biënnale 2019) (met o.a. nieuw werk: componist Darien Brito)

'In ¡Kick- Pluck – Planta – Tacón – Tap- Clap- Clack! laten beide partijen zich ieder van hun sterke kant zien, qua percussie, wat een enorm spektakel oplevert.' – keuze van de criticus, Fransien van de Putt, Theaterkrant

*****

*****

Brave New World 2.0 - NITE (NNT, Club Guy & Roni, Slagwerk Den Haag, ASKO|Schönberg)
(compositie: Jonathan Reus)

'een visueel overrompelende ervaring met indrukwekkende choreografieën (Roni Haver) en een mooie soundtrack, live uitgevoerd door muzikanten van Asko|Schönberg en Slagwerk Den Haag.'
- Elisabeth Oosterling, NRC *****

'De prikkelende inhoud, gecombineerd met het topensemble, maakt Brave new world 2.0 tot één van de meest intrigerende voorstellingen van dit theaterseizoen.' Elisabeth Oosterling, NRC *****

'een visueel verbluffende, hypnotiserende en angstwekkende wereld, verrassend begeleid door een live soundtrack van opgewekte folk en americana, met mooie meerstemmige zang en dreigende elektronische beats.' - de Volkskrant ***

'imposante kijk-en luisterproductie' Dagblad van het Noorden .. *heerlijke choreografie (van Roni Haver) en schitterende muziek.'* ***** Dagblad van het Noorden

*****

W.A.L.L. – Aart Strootman, Slagwerk Den Haag & TEMKO (co-productie met Gaudeamus Muziekweek)

‘Muzikaal apenkooien voor gevorderden .. Strootman is behalve componist en gitarist ook instrumentenbouwer. Voor W.A.L.L. bouwde hij een reusachtige, rechtopstaande microtonale marimba met 320 toetsen, die inderdaad veel weghad van een baksteenmuur. Vier slagwerkers trippelden er als spinnen tegenop, bijgestaan door drie elektrische gitaren en een basgitaar. .. Het resultaat was ritmisch complexe, geïnspireerde muziek over bouwen, uitsluiten en interactie. .. Hoe minutieus Strootman zijn grooves en motieven deconstrueerde en ineenvlocht was niettemin fascinerend.’ - **** Joep Stapel, NRC, 6 sept 2019

‘W.A.L.L. een stuk vol buitenissige klanken, is industrial in zijn intelligentste verschijningsvorm.’ - **** Merlijn Kerkhof, De Volkskrant

‘Het stuk eindigde met afgemeten slagen beurtelings op trommels en op buisklokken, als het aftellen naar een onafwendbare apocalyps, waar het druppelen op de muur en wolkende gitaren doorheen klonken. Een ontredder, onafzienbaar klankveld dat deed denken aan een landschap na een ecologische ramp. Tegelijk verschrikkelijk en schitterend.’ – René van Peer, Brabants Dagblad, 9 november 2019

*****

LOVE♥ i.s.m. Club Guy & Roni, Götenborgs Operans Dans (compositie: Frank Wienk)

‘Dit was de beste podiumkunst van 2019’ (jaarlijstje Frits de Jong, Het Parool)

‘De in absurditeiten grossierende Guy & Roni overtroffen zichzelf met een overrompend spektakel. De Groningse Club creëerde een roes van stampende live-muziek, uitzinnige kostuums en visuele vondsten. Klassieke ballettechniek, Aziatische vechtsport en bewegingen uit urban en house kwamen samen in spatgelijk uitgevoerde groepsdansen.’ – Frits de Jong, Het Parool

‘Iedereen die aan deze voorstelling heeft meegewerkt zou uitbundig moeten worden geprezen. Maar tegelijkertijd is ook elke onderdeel in de voorstelling ondergeschikt aan het totaal. .. ‘Ook nu weer een belevens, zeker, maar tegelijkertijd een toonbeeld van wat totaaltheater zou moeten zijn. .. Dans, muziek, spel, licht en decor: het is een organisch geheel, tot in alle details uitgedacht en met uiterste precisie gepresenteerd. Klinkt dat gelikt? Welnee, het blijft je vijf kwartier verbazen en verwonderen.’ - ***** Jos Visscher, Dagblad van het Noorden

‘Een hechte en brutale choreografie maakt Love tot een hartverwarmende voorstelling’ - ****\Volkskrant

‘Spetterende geluidscollage (..) woeste choreografie en uitbundige belichting. .. Uitzinnige parade van dertien paradijsvogels, ieder met een groot verlangen bemind te worden. .. Zoals liefde je van je stuk kan brengen, zo blaast Love je van je stoel.’ - **** NRC

*****

UNMUTE i.s.m. Keren Levi (choreografie) en Yannis Kyriakides (compositie)

‘Het is alsof Levi en Kyriakides met Unmute op zoek zijn gegaan naar een parallel universum – wat je ooit een andere planeet zou noemen – onleesbaar voor ons nog op fysieke intentie en uiterlijke expressie gebaseerde brein. Hier ontstaat een heel nieuw terrein, dat om andere expressieve verhoudingen vraagt. .. Een licht rondzingen van de audio mengt zich met geroffel op de platen. Met aanzwellende en leeglopende ritmische structuren bouwt componist Yannis Kyriakides vanuit de techniek met accumulerende resonaties een mooie surround-scape, maar verkruiemt die ook tot gruis. Terwijl de componist op die manier oeruis (of de wind uit het paradijs) de zaal binnenhaalt, breken de performers in. Al gesticulerend voegen ze geluid toe of modifieren het reeds aanwezige. Als menselijk handelen, dat tot het meest elementaire is teruggebracht. Haaks op de conventies van het dramatische of burgerlijke theater, maakt de voorstelling mooi duidelijk wat een toekomst als cyborg voor consequenties zou kunnen hebben op het gebied van expressie en gebaar.

Van drummers op trillend staal worden de performers (de dansers Eva Susova, Charlie Laban Trier en Matthew Day en de slagwerkers Fedor Teunisse en Marianna Soroka) steeds meer menselijke theremins of avatars, die onmiskenbaar met hun omgeving en elkaar in contact staan... In de ontroerende finale geen dystopische vergezichten... Het klassieke binnenhuis van het burgerlijk theater wordt, net als in de jaren '70, opnieuw een koel landschap, maar nu met een werkelijk perfect, algoritmisch afgestemd, menselijk handelen. Van het oude mechanische schrikbeeld is niets over. De argonauten hebben het eindelijk gewoon goed, de programma's werken.’ – Keuze van de criticus: Fransien van der Putt, Theaterkrant

*****

Wonderfeel

'Eigenlijk had het een uitvoering middenin het bos moeten worden, maar vanwege pittige plensbuien week Slagwerk Den Haag op het laatste moment uit naar de Ongehoord-tent. Pleiades, een werk waarvoor de Griekse avant-garde-componist Iannis Xenakis een eigen kwarttoonvibrafoon ontwierp, klonk er niet minder om. In wervelende klankwolken volgen de zes percussionisten dikwijls hun eigen tempo, om op strategische momenten plotseling weer samen te vallen. Een ritmische spreekwensvlucht.' – Johan Christenhusz, NRC

2.2 Statistieken : online marketing – website – nieuwsbrieven - socials

1. Online marketing

1.1. Google Grant

In 2019 werd het pilot-jaar van de samenwerking met Google Ads-bureau INTK afgerond; besloten werd de samenwerking te continueren.

De doelen die in overleg met INTK zijn afgestemd hadden in 2019 de volgende resultaten:

- **Verhogen bezoeken aan de website:** we ontvingen in 2019 ruim 13.910 online bezoeken waarvan 38% de site via de Google-advertenties vond.
- **Vergroten merkbekendheid:** in 2019 werden de diverse advertenties 60.410 keer vertoond. Vanuit deze vertoningen klikten ruim 5.510 bezoekers door naar de Slagwerk Den Haag-website.
- **Verhogen bezoeken aan de agenda-pagina.** In 2019 kreeg de agenda-pagina 8.194 bezoeken waarvan 5.053 via de advertenties (61%).

1.2. Statistieken www.slagwerkdenhaag.nl

Aantal bezoeken/sessies totaal 13.914
Waarvan unieke bezoekers 11.397
Gemiddelde duur bezoek 66 seconden*

* Dit is vgl. bij 2018 een mooie stijging (was toen 41 seconden) die aangeeft dat de 'kwaliteit' van de bezoekers nu beter matched.

2. E-nieuwsbrieven

Aantal verzonden Mailchimp e-nieuwsbrieven: 4
Aantal ontvangers Mailchimp e-nieuwsbrieven: 253

Openingsrate e-nieuwsbrieven 60,8% (dit is een lichte stijging t.o.v. 2018)
Gemiddelde clickrate e-nieuwsbrieven 10,5% (dit is 6,5 procentpunt lager dan in 2018)

3. Socials

3.1 Facebook

Facebook video-posts werken over het algemeen het best voor de zichtbaarheid van Slagwerk Den Haag en interactie met de volgers. De volgende video-posts hadden de meeste unieke views boven de drie seconden:

1. Brave New World 2.0 animated	publicatie 7/3/'19	1.000
2. Slagwerk Den Haag plays 'Nocturne' (Matyas Wettl)	publicatie 21/1/'19	798
3. Repetitie 'Tuinieren met Slagwerk'	publicatie 3/11/'19	506
4. W.A.L.L.-teaser 3	publicatie 4/9/'19	421
5. LOVE-trailer	publicatie 5/11/'19	371

Qua het aantal minuten dat een video werd bekeken wordt duidelijk dat de eigen producties en het daarvan in eigen beheer gemaakte beeldmateriaal het best scoren waarbij de registratie van het voor SDH gecomponeerde werk *Nocturne* (Matyas Wettl), de registratie van *1+1* uit het SDH-concert met Eduardo Guerrero en het 'behind the scenes' filmpje over de muziek in Brave New World 2.0 tezamen ruim 1000 minuten werden bekeken. Het betreft gaat hier om organische resultaten, waar geen advertenties op zijn ingezet.

Overzicht aantal Facebook-volgers/likes*:

Aantal volgers per 1/1/19: 3.109

Aantal volgers per 31/12/19: 3.280

Dit is bijna het dubbele van het aantal volgers dat zich in 2018 aandiende.

Aantal page likes per 1/1/19: 3.141

Aantal page-likes per 31/12/19: 3.297

Dit is ruim het dubbele van het aantal likes dat er in 2018 op de pagina binnenkwam.

* Het aantal FB-volgers/likes loopt minder hard op dan geprognosticeerd. Deels heeft dit te maken met veranderingen in algoritmen sinds 2017, waardoor posts anders/minder getoond worden. Deels heeft het te maken met het minder populair worden van Facebook, in april waren er bijv. een aantal un-follows, wat waarschijnlijk deels een gevolg is van het Cambridge Analytica-schandaal, dat half maart 2018 in de openbaarheid kwam.

3.2 Twitter

Volgers op twitter per 15/1/'20: 1.069

In verband met de beperkte beschikbare tijd wordt er minder energie geïnvesteerd in het bijhouden van het twitteraccount. Voor 2020 maken we de keuze om wat meer te focussen en daarbij puur te kiezen voor de echte nieuwswaardigheden, waar de volgers van het medium vaak voor komen.

3.3 Instagram

Volgers op instagram per 15/1/'20: 2.012

In 11 maanden tijd zijn er bijna 600 volgers bijgekomen. Instagram laat dan ook de grootste stijging zien.

3.4 Gerealiseerde videos in 2019 en views op Youtube

Hieronder een overzicht van videos die in 2019 werden gerealiseerd in opdracht van SDH en op SDH's youtube kanaal werden gepubliceerd voor een breed publiek. Het aantal views staat erbij vermeld (NB: hierbij tellen niet de views mee die een video via andere kanalen als Facebook en Instagram heeft gehaald).

Krysalis voorstellingsteaser	https://youtu.be/aYISQCowCj0	145
Slagwerk Den Haag research met Eduardo Guererro	https://youtu.be/v9FJCFy2Bts	681
Slagmann interview Krysalis	https://youtu.be/Lc8jMvr7RxQ	
Brave New World 2.0 The Music Makers	https://youtu.be/LE38bkplDNO	128
Drawings trailer	https://www.youtube.com/watch?v=yUm72GgxbEc	124
1+1 Eduardo Guerrero x Slagwerk Den Haag	https://youtu.be/FJTfTgGwkTk	186
City of Sounds aftermovie 2019	https://youtu.be/tGai3w4Qo8s	41
UNMUTE trailer	https://youtu.be/-MbEzS_8OFY	76

In totaal werden op youtube videos van het SDH-kanaal het afgelopen jaar 8.800 keer bekeken, gedurende 179,9 uur. Dit was een lichte stijging t.o.v. 2018 (7.700 keer bekeken, 157,6 uur kijktijd. We kregen er 26 nieuwe abonnees bij, waarmee het totaal komt op 207 abonnees.

SLAGWERK DEN HAAG

Bijlage 3 – Slagwerk in Den Haag

Links: SDH-slagwerker Frank Wienk in onze Haagse studio met deelnemer Bootcamp | Midden: promobeeld Brave New World 2.0 (Kon. Schouwburg: 3/4/2019) | Rechts: met studenten Kon. Conservatorium in SDH-studio tijdens KOnStruCt 17

Positionering

Sinds de oprichting in 1977 hebben Slagwerk Den Haag (hierna SDH) en slagwerkers een sterke band met de thuisstad en uiteenlopende Haagse partners.

SDH werd opgericht door docenten van het Koninklijk Conservatorium en ook de huidige slagwerkers waren/zijn zonder uitzondering verbonden aan dit gerenommeerde opleidingsinstituut. Artistiek directeur/slagwerker Fedor Teunisse was er jaren hoofdvakdocent en coachte er ondermeer twee andere SDH-slagwerkers Pepe Garcia en Niels Meliefste. Garcia en Meliefste zijn nu op hun beurt als hoofdvakdocenten aan het Koninklijk Conservatorium verbonden. Ook slagwerkers Joey Marijs en Frank Wienk genoten hun opleiding (deels) aan het Haagse conservatorium.

Vanuit de Haagse slagwerkstudio, die mede dankzij een royale subsidie van de Gemeente Den Haag in LAB55 werd gerealiseerd, profileert SDH zich met zijn analoge geluidsdatabase zowel als een Haags als een (inter)nationaal opererend gezelschap.

SDH heeft zich voor de periode '17-'20 ten doel gesteld om, ondermeer door samenwerkingen met diverse Haagse partners, zich verder te wortelen in de stad en de zichtbaarheid van SDH op uiteenlopende locaties in Den Haag te vergroten. Hieronder een overzicht van de voorstellingen, cultuureducatie/participatie en talentontwikkelingsactiviteiten die SDH in dit kader, met diverse Haagse partners, in '19 heeft gerealiseerd.

Concerten & voorstellingen

SDH is met regelmaat in Den Haag te beluisteren. In 2019 was SDH met 9 verschillende concerten/voorstellingen in Den Haag te beluisteren: Mechanical Ecstasy, Van Stam tot Snipper, Brave New World 2.0, 2 edities van KOnStruCt, W.A.L.L, Unmute, LOVE en met 3 Uitfestival-optredens.

In 2019 was SDH, te beluisteren in Theater aan het Spui (3x) met de producties *Mechanical Ecstasy* en *LOVE*, in KORZO Theater (5x) met *Van Stam tot Snipper*, 2 edities van *KOnStruCt*, *W.A.L.L*, *Unmute*, en in de Koninklijke Schouwburg (1x) met *Brave New World 2.0*.

Voor deze producties werd door SDH samengewerkt met internationaal erkende gezelschappen als Club Guy & Roni, Noord Nederlands Toneel, ASKO|Schönberg. En tevens met choreografe Keren Levi (Stichting Neverlike), tekenaar Gerard de Bruyne, componist Aart Strootman en zijn ensemble TEMKO, en met compositiedocent Koninklijk Conservatorium Yannis Kyriakides, en studenten (slagwerk/compositie) van Kon. Conservatorium.

In aanvulling op bovenstaande leverde SDH een bijdrage aan een vriendenbijeenkomst van het Mauritshuis, en werden tijdens de Frontaal-presentatiedag twee korte optredens in KORZO verzorgd.

Daarnaast vinden concerten/voorstellingen door heel Nederland en buitentournees plaats. Voor een overzicht van de speelprestaties verwijzen we hier graag naar de Speellijst als opgenomen in de jaarrekening.

Cultuureducatie/participatie & talentontwikkeling

Kinder-/familieconcerten vormen sinds jaren onderdeel van het SDH-aanbod. In 2019 werden de kinderconcerten *ROTS!*, *Tuinieren met slagwerk* en *Van Stam tot Snipper* uitgevoerd.

In samenwerking met KOO vonden 16 reguliere workshops (*Rekenmeesters*, *Praatjesmakers*) op 7 verschillende Haagse scholen plaats. Het blijft bijzonder om te zien hoe het verbinden van ritmiek en geluid

aan componenten als rekenen, communicatie en gebarentaal kinderen enthousiasmeert en nieuwe inzichten meegeeft.

Nieuw in 2019 was een editie van het in 2016/2017 speciaal voor Den Haag ontwikkelde participatie-project *City of Sounds*. In samenwerking met KOO werd *City of Sounds* 'geadopteerd' door drie Haagse scholen: De Baanbreker, M. Montessorischool en de Prof. Anemaschool. Dit resulteerde in nog eens 21 *City of Sounds*-workshops aan alle klassen van deze scholen en, op iedere school in een expositie van geluidsobjecten (als eerder in opdracht van SDH vervaardigd voor *City of Sounds* door de Haagse beeldend kunstenaars René Jansen en Bram Vreven.

City of Sounds – aftermovie: <https://youtu.be/tGai3w4Qo8s>

In 2019 vond – gepromoot door Popradar Den Haag en op het Haagse drumfestival HerfstFest – in onze Haagse studio de tweede SDH *Bootcamp* plaats. Vier dagen werkten jonge Haagse amateurdrummers met SDH-slagwerkers; naast slagwerk-coaching waren er sessies gewijd aan Ableton- Software, dans en podiumpresentatie. De *Bootcamp* eindigde met twee concertjes in de Haagse openbare ruimte: Paleistuin en Constant Rebecqplein. We hopen de studio en onze instrumentencollectie daarmee te kunnen ontsluiten voor een nieuwe doelgroep én tevens de SDH-slagwerkers te laten inspireren door wat er bij deze jonge drummers leeft.

Bootcamp – aftermovie: <https://youtu.be/5RA-WowhoAg>

In 2018 verzorgde SDH in totaal 43 educatie/participatie/talentontwikkelingsactiviteiten in Den Haag waaronder 16 reguliere workshops op scholen, 21 *City of Sounds*-workshops op scholen, en de 4-daagse *Bootcamp* met twee afsluitende *Bootcamp*-concertjes met de deelnemers.

In het kader van talentontwikkeling bieden SDH en het Koninklijk Conservatorium sinds september 2015 een Masterspecialistatie Ensembleslagwerk aan. In deze Master nam in 2019 volgens planning één student deel.

Samenwerkingspartners

In Den Haag werkte SDH in 2019 samen met structurele partners als het Koninklijk Conservatorium, KOO, fotograaf Gerrit Schreurs en Ontwerpwerk.

Tot de andere Haagse partners met wie we in gesprek waren/samenwerkten behoorden: Residentie Orkest, Nederlands Dans Theater, Haagse Popweek, HerfstFest, Theater aan het Spui, KORZO Theater, Dag in de Branding, *internet collective* Buurmen, Het Magazijn, Hiphop Centrum, diverse Haagse componisten en beeldend kunstenaars waaronder Bram Vreven en René Jansen, New European Ensemble, Klang en 11 Haagse basisscholen.

Boven: links danser Terry Battousai verzorgd workshop tijdens SDH-Bootcamp | Midden: Bootcamp-logo | Rechts: SDH-slagwerkers Frank Wienk en Modar Salama (Syrië) tijdens Haagse scholenworkshop | Onder - links SDH scholen-workshop | Onder - rechts: W.A.L.L (KORZO Theater: 12/10/2019)

3.2 Gezelschappen | Muziek, Muziektheater, Theater en Dans

Instelling: Slagwerk Den Haag

PRODUCTIES / CONCERTEN / VOORSTELLINGEN (excl. Festivals, Cultuurparticipatie en Cultuureducatie)

PRODUCTIES / CONCERTEN / VOORSTELLINGEN (zoals hierboven beschreven)	Eenheid	Raming 2019	Realisatie 2019
Producties			
nieuwe producties	aantal	11	19
producties in reprise	aantal	15	15
Concerten / voorstellingen in Den Haag			
Concerten / voorstellingen	aantal	10	9
Bezoekers totaal in Den Haag	aantal	1.610	1.899
waarvan betalende bezoekers	aantal	1.610	1.474
waarvan niet-betalende bezoekers	aantal	0	425
waarvan bezoekers met 'ooievaarspas'	aantal	0	0
Concerten / voorstellingen in de rest van Nederland			
Concerten / voorstellingen	aantal	119	111
Bezoekers	aantal	24.556	41.937
Concerten / voorstellingen buiten Nederland			
Concerten / voorstellingen	aantal	4	21
Bezoekers	aantal	1.200	7.572
TOTALEN			
Totaal aantal concerten / voorstellingen	aantal	133	141
Totaal aantal bezoekers	aantal	27.366	51.408

Onderverdeling programmering in Den Haag naar zaal - indien van toepassing	Eenheid	Raming 2019	Realisatie 2019
KORZO Theater			
Concerten / voorstellingen	aantal	3	5
Bezoekers	aantal	160	309
Zaalcapaciteit	aantal	204	708
Theater aan het Spui			
Concerten / voorstellingen	aantal	2	3
Bezoekers	aantal	350	965
Zaalcapaciteit	aantal	350	1050
Overig (Kon. Schouwburg)			
Concerten / voorstellingen	aantal	5	1
Bezoekers	aantal	1100	625
Zaalcapaciteit	aantal	ntb	682

FESTIVALS (alleen van toepassing indien zelf georganiseerd)

Festivals (zoals hierboven beschreven)	Eenheid	Raming 2019	Realisatie 2019
Festivaldagen	aantal	0	0
Voorstellingen / optredens / concerten	aantal	0	0
waarvan internationale programmering *	aantal	0	0
Podia / locaties	aantal	0	0
Bezoekers totaal **	aantal	0	0
waarvan betalende bezoekers **	aantal	0	0
waarvan niet betalende bezoekers **	aantal	0	0
waarvan bezoekers met 'ooievaarspas' **	aantal	0	0
Capaciteit festivallocatie	aantal	0	0

* Onder internationale programmering verstaan wij producties/gezelschappen uit het buitenland

** Bezoekers met een passe-partout voor meerdere festivaldagen worden per dag als bezoeker meegeteld. Bijvoorbeeld: 1 persoon met een passe-partout voor 2 dagen telt als 2 bezoekers, 1 persoon met een passe-partout voor 3 dagen telt als 3 bezoekers.

CULTUURPARTICIPATIE: ACTIVITEITEN / LEZINGEN / WORKSHOPS ENZ. VOOR VOLWASSENEN

	Eenheid	Raming 2019	Realisatie 2019
Deelnemers	aantal	126	0
Aangeboden verschillende activiteiten	aantal	6	0

CULTUURPARTICIPATIE: ACTIVITEITEN VOOR KINDEREN EN JONGEREN IN DE VAKANTIES

	Eenheid	Raming 2019	Realisatie 2019
Deelnemers tot 12 jaar	aantal	0	0
Deelnemers 12 - 18 jaar	aantal	519	58
Aangeboden verschillende activiteiten	aantal	28	6

CULTUUREDUCATIE: AANBOD IN SCHOOLVERBAND (primair en voortgezet onderwijs)

Aanbod voor Haagse* scholen	Eenheid	Raming 2019	Realisatie 2019
Aantal schoolvoorstellingen	aantal	0	0
Aantal bezoekende leerlingen schoolvoorstellingen	aantal	0	0
Lessen / activiteiten primair onderwijs	aantal	10	37
Deelnemende scholen primair onderwijs	aantal	6	10
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	aantal	250	770
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	0	0
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	aantal	0	0
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs	aantal	0	0

Aanbod voor niet-Haagse scholen	Eenheid	Raming 2019	Realisatie 2019
Lessen / activiteiten primair onderwijs	aantal	0	0
Deelnemende scholen primair onderwijs	aantal	0	0
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	aantal	0	0
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	aantal	0	0
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	aantal	0	0
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs	aantal	0	0

* De deelnemende vestiging van de school ligt in Den Haag.

TOELICHTING:

Toelichting PRODUCTIES - CONCERTEN - VOORSTELLINGEN:

'Overige concerten' betreft 1x Koninklijke Schouwburg, voorstelling: BRAVE NEW WORLD 2.0.

Concerten/voorstellingen Den Haag: er zijn hogere bezoekersaantallen gerealiseerd (1.899) dan begroot (1.610).

Het gaat om 9 producties: Mechanical Ecstasy, Van Stam tot Snipper, BRAVE NEW WORLD, 2 edities KOnStruCt, Uitefesitval, W.A.L.L., Unmute, LOVE

Locaties: Theater aan Spui (3x), KORZO Theater (5x), Kon. Schouwburg (1x)

Met een totaalpubliek van 51.408 bereikte SDH met zijn concerten/voorstellingen een groter publiek dan ooit. Daarnaast werden met Overige Activiteiten nog eens 25.592 bezoekers bereikt. Totaalpubliek (excl. educatie) voor 2019 komt daarmee op: 77.000.

* Concerten/voorstellingen, rest van Nederland: er werd met minder voorstellingen (111) een groter publiek bereikt (41.937)

* Concerten/voorstellingen, buitenland: er werd met meer voorstellingen (21) een groter publiek bereikt (7.572) dan begroot.

Toelichting CULTUUREDUCTIE & CULTUURPARTICIPATIE:

Cultuurparticipatie Activiteiten Volwassenen

De geraamde masterclass i.s.m. Haagse Popweek (deelnemers: 7) vond uiteindelijk niet plaats.

Wel vonden in het kader van twee KOnStruCt-edities een aantal workshops voor conservatoriumstudenten plaats die echter voor 2019 niet in de realiteit Overige Activiteiten zijn meegenomen.

Cultuurparticipatie Activiteiten Jongeren

Realiteit: het gaat om: 4 Bootcamp-dagen (6 deelnemers p/dg), 1 Bootcamp-middag/2 presentatieconcertjes (publiek totaal: 34)

Raming: project 'City of Sounds' vond niet - als geraamd - als participatie-activiteit, maar als educatie-activiteit plaats. Zie hieronder.

Cultuureducatie Haagse scholen

Slagwerk Den Haag richt zich, i.s.m. KOO, met zijn educatieve workshops exclusief op Den Haag

Er werden meer reguliere workshops (16) gerealiseerd, waarbij meer scholen (7) en kinderen (317) betrokken waren, dan begroot.

In aanvulling op reguliere educatiewerkshops vonden i.h.k.v. 'City of Sounds' nog eens 21 workshops op 3 scholen plaats waaraan nog eens 453 kinderen deelnamen.

Het SDH cultuureducatie-aanbod wordt gerealiseerd in samenwerking met KOO.

SLAGWERK DEN HAAG

Bijlage 4 – Bestuursverklaring

Model subsidieverantwoording Den Haag

De directeur-bestuurders van Stichting Slagwerk Den Haag te Den Haag verstrekken deze bestuursverklaring bij de subsidieverantwoording over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 met betrekking tot de volgende gemeentelijke subsidie(s):

€ 109.274,00 toegekend met kenmerk ABBA/VL/17544 d.d. 26 september 2018 &
€ 1.964,00 toegekend met kenmerk ABBA/VL/17544-TA d.d. 8 oktober 2019

De directeur-bestuurders verklaren verantwoordelijk te zijn voor de juistheid en volledigheid van de subsidieverantwoording.

De directeur-bestuurders verklaren de subsidieverantwoording te hebben opgemaakt conform de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen en conform de subsidieverplichtingen zoals opgenomen in de bovenvermelde subsidiebeschikking(en).

De directeur-bestuurders verklaren dat de in de subsidieverantwoording opgenomen bestede subsidie van de Gemeente Den Haag rechtmatig is besteed, dat wil zeggen voor het doel waarvoor zij blijkens de subsidiebeschikking is verstrekt en overeenkomstig de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen en de subsidieverplichtingen zoals opgenomen in de bovenvermelde subsidiebeschikking(en).

De directeur-bestuurders verklaren dat alle ontvangen baten voor de activiteiten of projecten volledig zijn verantwoord in de subsidieverantwoording.

De directeur-bestuurders verklaren te hebben voldaan aan de verplichting genoemd in artikel 18, derde lid, van de ASV om de inkomensgrens genoemd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector als bezoldigingsmaximum in acht te nemen.

Amsterdam, 18 maart 2019

.....
L. Kok, bestuurder / zakelijk directeur

.....
F. Teunisse, bestuurder / artistiek directeur

.....
P.A. Nap, financieel toezichthouder Raad van Toezicht